

Jövedéki termékek meghatározása

(Közzétéve: 2024.01.19.)

Általános tudnivalók

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) alapvetően a jövedéki termékekre vonatkozik. A jövedéki termékek többsége mindenki számára ismert. Köztudott például, hogy az üzemanyag célú benzin, a cigaretta, az alkoholos ital jövedéki termékek. Ez a tájékoztató segít abban, hogy a kevésbé ismert termékekről is el tudjuk dönteni, hogy azok a jövedéki szabályozás alá tartoznak-e vagy sem.

A Jöt. előírása alapján a jövedéki termékek a következők: az energiatermék, a sör, a csendes és habzóbor, az egyéb csendes és habzó erjesztett ital, a köztes alkoholtermék, az alkoholtermék és a dohánygyártmány.¹ A tájékoztatóban ezen termékkörökről részletes ismertetés olvasható.

A Jöt. értelmező rendelkezéseiben² meghatározták a fenti termékköröket, illetve egyes konkrét jövedéki termékeket (például: benzin, E85) is. Az értelmező rendelkezések első bekezdése az általános érvényű fogalmakat tartalmazza, második az energiatermékekre, harmadik az alkoholt tartalmazó árukra, negyedik a dohánygyártmányokra vonatkozik. Az egyes fejezetekben a definíciókat ABC-sorrendben tüntették fel.

A jövedéki termékek köre az Európai Unióban azonos. Léteznek ugyanakkor olyan jövedéki termékek, melyekre – Uniós szabály szerint – a tagállamok eltérő szabályokat alkothatnak (például egy jövedéki termék felhasználása egyik tagállamban engedélyhez kötött, a másikban nem). Az ebből fakadó problémákat a NAV természetesen kezeli.

A jövedéki termékek meghatározása – a dohánygyártmányok kivételével – a termékek KN-kódjai alapján történik. A KN-kód a Kombinált Nomenklatúrában³ meghatározott áruazonosító szám. A jövedéki szabályozásban a KN-kódok kizárólag nyolc számjegyű bontásban jelennek meg. Ennek oka, hogy a teljes körű elektronizációhoz, illetve a különböző rendszerek kommunikációjához alapvető fontosságú az azonos karakterszám (pl. elektronikus nyilvántartásban, adatküldésben, engedélyben.). Egy adott KN-kód intervallum annak kezdő és végső KN-kódjai közötti valamennyi 8 számjegyű KN-kódra vonatkozik.

Energiatermék

Az energiatermékek legismertebb tagjai (a teljesség igénye nélkül):

- üzemanyag célú benzin
- benzin és alkohol keveréke (például: E85, E10, E5)
- gázolaj
- biodízel (FAMAE)
- földgáz

¹ Jöt. 3. § (1) bekezdés 29. pont.

² Jöt. 3. §.

³ A vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet 1. melléklete.

- LPG (ideértve az autógázt, a palackos PB-gázt, illetve a targoncagázt is)
- villamos energia
- fűtőolaj
- kenőolaj
- repülőgép-üzemanyag
- szén

A konkrétan nevesített energiatermékeken kívül energiaterméknek minősül minden, üzemanyag, vagy tüzelési-fűtési célra kínált, értékesített vagy felhasznált termék.

Az energiatermékeken belül egy szűkebb halmazt képez az ellenőrzött energiatermékek köre. A „hagyományosan” ellenőrzött termékek az üzemanyagok, illetve tüzelő-fűtőanyag célú ásványi és növényi olajok. Ezek előállítása, behozatala engedélyköteles, továbbá adófizetési kötelezettség is terheli őket.

Az energiatermékeken belül két másik nagy csoportot alkot az egyéb ellenőrzött ásványolaj termék kategória és a megfigyelt termékek köre. Ezek jellemzően nem üzemanyag- vagy tüzelési-fűtési célú termékek, hanem általában az ipar egyéb területein (pl. festékipar, vegyipar) alkalmazzák őket. Elsődlegesen a felhasználói engedélyes és a nyilvántartásba vett felhasználói tevékenység tekintetében bírnak jelentőséggel, ahol felhasználásukhoz alapvetően nem kötődik adófizetési kötelezettség.

Külön említést érdemel még a kenőolaj kategória, mely csoportba tartozó termékek esetén döntően azok előállítását, szállítását és forgalmazását érintik a jövedéki előírások.

Végül ki kell térnünk még az egykor energiaadó-köteles termékekre, úgymint földgáz, villamos energia, szén. Jelen szabályozás szerint ezek is jövedéki termékeknek minősülnek, a Jöt-ben speciális szabályok vonatkoznak rájuk.

Sör⁴

A sör alkoholos ital, amelyet alapvetően malátázott árpából vagy búzából, vízből és (rendszerint) komlóból készített folyadék (sörcefre) erjesztésével nyernek.

Jövedéki szempontból mind a „hagyományos” eljárással, mind az új technológiákkal előállított ilyen termék sörnek minősül. Az ilyen jellegű ízesített termékek szintén sörnek tekintendők.

Nem minősül sörnek viszont az „alkoholmentes” sör (ideértve az alkoholmentes ízesített sört is), melynek alkoholtartalma nem haladja meg a 0,5 térfogatszázalékot!

Sörön kívüli erjesztett italok: habzó- és csendes bor, illetve erjesztett ital

Habzóbor⁵

A Jöt-ben habzóbornak tekintjük a borszakmai szabályok⁶ szerinti, szőlőborból készült pezsgőt,

⁴ Jöt. 3. § (3) bekezdés 22. pont.

⁵ Jöt. 3. § (3) bekezdés 13. pont.

⁶ A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az